

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

El dia que vam viure perillosament

Ja ho sé: parlar *del dia* és una reducció excessiva. Ho han estat, per no anar més enrere, l'1 d'octubre, i el 3, i el 9, i el 10, i el 16, i el 26. I avui, divendres, també ho serà. I dilluns vinent, i els dies següents. Els somriures s'han anat tornant desassossec, inquietud, a vegades irritació. Hi ha esgotament emocional, que no vol dir deserció política. Tot el contrari: aquests dies la mobilització al carrer –allò que “els carrers seran sempre nostres”– es manté forta. Els locals on s'han fet desenes i desenes de reunions informatives han estat plens a vessar. Ara bé, el pitjor que podríem fer seria enganyar-nos: el carrer pot forçar decisions, pot acompanyar-ne d'altres i pot mirar d'aturar les que no agraden. Però, finalment, les decisions polítiques són en mans del lideratge d'un Procés que ara ja és una batalla oberta, i en el marc que el sobiranisme ha escollit, les prenen les institucions democràtiques.

Tanmateix, i cada vegada més –si és que no havia estat sempre així–, la vida política té una profunda dimensió emocional. Un estudi acadèmic recent mostrava que les identifications partidistes són fins i tot més fortes que les racials i ètniques. I és obvi que si bé el sobiranisme ha estat curós de no exacerbar els adversaris, l'altra part no para de burxar per provocar la màxima tensió. Des del meu punt de vista –ho he repetit a l'ARA moltes vegades–, el sobiranisme ha posat massa confiança en la racionalitat democràtica, amb un cert oblit del paper dels sentiments. Primer, pensant en els adversaris, i ara també pensant en els propis. Mai no he cregut en els efectes devastadors de suposades frustracions ni en la profunditat de les hipotètiques fractures socials que voldrien provocar els mateixos que les denunciïn. Però seria intel·ligent pensar en la dosificació dels estats d'excitació i la delimitació dels nivells d'incertesa, posar la màxima intel·ligència comunicativa i donar totes les explicacions possibles i fer-ho amb celeritat.

Com sabem, una de les característiques més innovadores del conflicte polític que vivim és que ha nascut, ha crescut i viu a les xarxes socials. És una de les expressions d'aquesta nova lògica política que fa-

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

cilita un grau de participació no només més alt, sinó constant. Ahir la tensió emocional que es va viure s'explica sobretot per aquest seguiment permanent de la crisi a les xarxes. També als mitjans tradicionals, per descomptat, però no amb la mateixa intensitat. Viure en directe, amb tota la cruesa, de manera descarnada, un procés complex de crisi d'una negociació

com el d'ahir és brutal des del punt de vista emocional. Les negociacions se solen fer discretament si es vol que tinguin èxit, i s'expliquen un cop acabades. Però ahir ens llevàvem amb una inesperada decisió. Immediatament es coneixien reaccions de dimissió en calent. Es delataven negociacions nocturnes. S'estenien falsos rumors. Es coneixien les dissensions internes. S'especulava sobre els dubtes presidencials. Tot plegat, una torbació similar –però augmentada– a la que s'havia viscut quan es va anunciar, i immediatament suspendre, la declaració d'independència. En tots aquests casos, i els que puguin venir, vist que tot pot canviar menys aquesta presència i protagonisme de les xarxes, cal poder-hi interactuar amb més previsió, més transparència i més agilitat.

Emocionalment, ahir es va transmetre la greu tensió dels intents desesperadament raonables –disculpeu l'aparent contradicció– d'aturar l'aplicació de l'article 155, una agressió de conseqüències imprevisibles. Ho podria entendre, especialment, si incloïa no només la suspensió d'aquesta barbaritat, sinó la sortida de la presó de Sánchez i Cuixart, el retorn de les competències econòmiques o el respecte a un joc electoral net. Però a l'hora d'escriure aquest article, encara no sabem què va passar. I necessitem saber-ho si es vol que ho entenguem. Com hauria anat bé saber alguna cosa més de les negociacions que van justificar la suspensió de la declaració.

Soc dels que estan convençuts que, parlant d'independència, l'estat espanyol mai no donarà cap marge de maniobra per al diàleg franc. Soc dels que creuen que la confrontació serà tan dura que qualsevol decisió que ens carregui de raó, dins i fora del país, és justificable. També soc dels que temen que un procediment netament democràtic serà insuficient davant d'un estat tan autoritari com l'espanyol. Però tam-

bé soc dels que entenen que la dignitat política només ens la donarà la victòria final, no pas una derrota heroica. És per això que, finalment, només ens queda la força de la resistència pacífica, no violenta, constant i exemplar de molts catalans. I és per això que cal que vetllem pel seu benestar emocional, estretament lligat a una bona estratègia de comunicació.

BETTMANN / GETTY

La dignitat política només ens la donarà la victòria final, no pas una derrota heroica. Només ens queda la força de la resistència pacífica i exemplar